

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 13.

Indult Bétsből, Pénteken, Augustus' 12-dikén, 1831.

B é t s.

Béts Aug. 9-dikén az Ausztriai Beobachter ezeket közli. Rendkívül való Kurír által a' következő tiszti híradást vettük, melly az Aug. 4 dikén költ Constitutionel Ujságlevél mellett toldalékul adatott ki, a' Párisi Börzén pedig ugyan az nap kifüggesztetett:

„A' Hollandiai Király a' Fegyvernyugvást felmondotta, kihirdetvén, hogy az ellenségeskedést a' Belgák ellen ma estve Aug. 4-dikén estveli tíz órakor el fogja kezdeni.“

„Ma reggeli öt órakor a' Frantziák Királya levelet vett a' Belgák Királyától, mellyben kéri, hogy hadi sereggel az ellenség ellen segítse.“

„Minthogy a' Király a' Belgiumi Királyságnak függetlenségét és annak Neutralitássát Angliával, Austriával, Burkus és Orosz Országgal egyet értve megemerte, és a' környülállások sürgetők, teljesíti a' Belgák Királyának kívánságát. Meg fogja ő mutatni, hogy kellessék a' nagy Hatalmasságoktól közakarattal elfogadtatott köteleztetéseknek illő tekintetet szerezni.“

„Marsall Gerard vezérli az éjszaki táborot, melly Belgiumnak segítségére siet, ennek Neutralitása és függetlensége fentartatik, és Európa békessége, mellyet a' Hollandiai Király megháborított, meg fog erősíttetni.“

„Igy lévén a' környülállások, a' Ministerek hivatalaikban megmaradnak, 's megvárják, mit felelnek a' Kamarák a' Király beszédére, mellyel a' Parlamentet megnyitotta.“

„Utóírás. Ma délelőtti tíz órakor az a' telegrafi tudósítás jött, hogy a' Belgák és Hollandusok Gent-nél már egymással verekedtek.“

„Marsall Gerard ezen pillanatban indul, hogy 50,000 emberből álló hadi sereget vezéreljen, mellyet Frantzia Ország a' Belgák Királyának küld segítségül. A' Királynak két legidősb fi-jai is mennek a' táborhoz.“

Aug. 3 dikáról még nintsenek tudósításaink. Az itt közlött tikkelyekből azonban úgy látszik, hogy 3-dikán a' Miniszterek valósággal lemondtak hivataljokról, de Belgiumból ilyen tudósítások jövén szándékjokat megváltoztatták.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona előtt a' Frantzia hajóseregnek egyik hajójáról az itt következő Jul. 16-dikán költ levél küldetett Párisba: „Jul. 13 dikán még nem volt tisztában a' dolog. Dom Miguel húzta vonta a' dolgot, 's nem akarta a' meghatározott végzést, mellynek alapjai 11-dikén eleibe adattak, aláírni. Legterhesebb feltételnek látszott előtte az, hogy ő a' tengeri expeditiora tett költségeinket té-

ritse meg. Megunván Contra-Admirál Roussin az alkudozások halogatását; parantsolta a' hajósseregnek, hogy álljon Belem erősség és a' partvédő többi sán-
tzok eleibe, és hogy az első jeladásra újra kezdje el az ágyúzást. Jul. 13 di-
kán éjféltűán fél órával jött egy hajó,
mellyen Dom Miguelnek első Adju-
tánsa levelet hozott tőle a' hajóssereg fő-
vezéréhez. Ennek következésében Jul.
14-dikén reggel jelek által az egész ha-
jósseregnek tudtára adatott, hogy min-
den megtámadást abban hagyjanak. Dél
után 2 órakor egy fő ember, kit Gróf
Santaremnek tartanak, megjelent a'
Suffren admirálhajón, 's 15 ágyúlövés-
sel fogadtatott. Tsak hamar azután ten-
geri telegráfok által minden hajóknak
tudtokra adatott, hogy Frantzia Ország
Dom Miguel től az elégtételt megnyer-
te. Az Elegtételnek öt pontjai ezek: 1)
a' rabságba vetett frantziák szabadon bo-
tsáttatnak, 2) károk, a' mit szenvedtek
megtérítetik, 3) a' bírák, kiknek sza-
vára azok megfogattak, 's megveret-
tetek, hivataljokból elbotsáttatnak, 4)
a' Lisbonai Udvari Ujságban mind ezek
kihirdettetnek, 5) az Expeditio köl-
tségei (8 milliom fr.) megtérítetnek.
— A' hajóssereg és Lisbona között sza-
bad járáskeles engedtetett. — Tegnap
az Anglus Konzul a' Trident hajóra ki-
jött, a' melly lineahajón Contra-Admi-
ral Hugon zászlója lebeg; elmenttekor
13 ágyúlövésel tiszteltetett meg. Midőn
az elvett portugallus hajókat magunk
embereivel raktuk meg, a' rajtok volt
Tiszteket hajóinkon széllyel osztottuk,
mint hadi foglyokat. Ezeket most sza-
badon botsáttottuk, de a' gyönyörű VI
Dom Juan lineahajót, a' fregátokkal 's
többi hajókkal megtartottuk. A' két fran-
tzia fogoly Sauvinet és Bonhomme
Urak szabadon botsáttattak Lisbonában,
és az Admirálhoz elhozattak."

Burkus Ország.

A' Burkus Status Ujság Jul. 31-
kéről, a' következő tikkelyt adja: „A'
lengyel Ujságokban és más külföldi Jour-
nalokban, mellyek ugyan azon kút-
föböl merítenek, darab idő oltá sokszo-
ros és heves megtámadások jönnek ki a'
burkus tisztviselők ellen, kiket azzal a'
váddal terhelnek, hogy a' Lengyeleknek
Orosz Országgal való hartzában nem
gondolnak Burkus Országnak Neutrali-
tássával, és az Orosz seregeket, a' len-
gyeleknek nagy kárára, minden módon
segítik. Ezeket a' vádakot neha olyan
formába öltöztetik, melly egyenesen ar-
ra való, hogy azoknak nagyobb tekinte-
tet adjon. Igy p. o. most közelebb egy
levelet közlik a' Varsói Ujságok a' len-
gyel Generalissimusnak Ö Fgéhez a' Ri-
rályhoz, (de a' melly mint nem megil-
lető tisztségtől jövő, elfogadtatást nem
talált) mellyben ezek a' Neutralitásnak
megsértéséről való panaszok környülál-
lásosan előterjesztetnek. — Kérdésbe kel-
lene ugyan legelsőben is tenni, hogy val-
jon átáljában kívánhatnak e' a' lengye-
lek Neutralitast Burkus Országtól a' je-
len esetben. Tudni való, hogy a' Neutra-
litasnak, mellynek megtartását mint igas-
ságot kívánni lehessen, elébb világos
Nyilatkoztatás által meg kellne állapít-
va lenni; de a' mi megint feltenné, hogy
a' dolog két független és elesmértetett
Statusok között esik; itt pedig a' relatio
más, a' mint azt bizonyosan elesméri
minden a' ki a' dologhoz ért, akármi-
némű legyen is külömben gondolkozása
a' lengyel Revolutioról. De hagyjuk
el most ennek feszegetését, és tekintsük
meg közelebbről magokat a' Factum o-
kat, mellyekre a' lengyel Generalissimus
ez uttal panaszszait fundálja. Azok fő-
képpen a' következő öt pontokban vagy-
nak foglalva: „1) Eleséget az Oroszok

a' Burkus tisztviselőktől kapnak Thornban és annak környékében a' magazinokból. 2) Burkus Artilleristák küldtetnek orosz táborba, hogy a' lengyelek ellen szolgáljanak. 3) Az Oroszok a' burkus várakból hadiszereket kapnak. 4) Sok Orosz regementeknek mondurjai burkus országban készültek. 5) A' Materialékat ahoz a' hídhöz, mellyet az Oroszok a' Visztulán Zlotoryánál ütni akartak, egy burkus In'sinör (Kvidzyn) szerzette és hordatta nekik helybe." — De mind ezek, a' mik itten elszámláltattak, vagy egészen alaptalanok vagy legalább nem igazak abban a' tekintetben, mellyben a' Burkus Igazgatószékre viszik. Okot azokra a' burkus tisztviselőknak sem viselte sem a' hozzájuk bocsátott útasítások és parantsolatok nem adhattak. A' legszorosb utánnajárásból megtetszik, hogy ilyen részrehajlás és kedvezés, mint a' minémű itten mondatik, a' mi határunknál vitt hartzban a' burkus tisztviselők részéről nem esett. Ha eleséget vagy más szükséges dolgokat vettek is az Oroszok, de fegyvert és hadi szereket bizonyosan nem, Burkus Országtól; az tsupán vásárlás által privátkereskedés útján történt, az Igazgatószéknek közbenjövele nélkül; és abban annyival kevésbé lehet okot a' panaszra találni, mivel burkus Ország soha határait az ilyen tárgyakra nézve bé nem zárta, és a' lengyel Országi történetek arra ötet nem indíthatták, hogy Alattvalóinak kereskedését egy szomszéd barát Országéival ebben a' tekintetben megszorítsa. — Mi nem akarjuk üzni füzni, hol kelljen e' hamis hírek terjesztésének okát keresni; elégnek tartjuk azoknak semmiségét, de facto et de jure, felfedezni. A' tzel, mellyet ezek a' vádak elérni akarhattak, tellyes alaptalanságok mellett többé alig ha lehet fenn; de ha még is megmaradnának, kik túl az elégen buzognak, ebben

a' gondolkozásban: akkor tsaknem azt kell velnünk, hogy annak oka leginkább a' megszorultság és az a' szándék, hogy saját erőlködéseiknek elégtelenségét és a' kétségbe esett ügynek fenyegető kimenetelet idegen avatkozásból származtassák, bárha az ilyen módon munkás soha sem volt is."

Berlin Aug. 6-kán. A' Cholerának szemlátomást való terjedése az országban méltó felelmet, és itt ott bekeletelenséget is okoz. Königsbergben Jul. 28 kán valóságos felzendülés támadt, mellyre okot a' Cholerának terjedése ellen kiadott rendszabásoknak félreértése adott, hozzájárulván későbbben annak elhíntegelt híre is, hogy az Orvosok a' Cholerás betegeket, a' helyett, hogy meggyógyítanák, méreggel (Phosphor-aetherrel, és Vitriollal) megetetik. Delelőtti 10 óra tájban a' nép elkezdett az útszákön seregelní és tsoportozni. 11 óra tájban Generál Krafft igyekezte a' sokaságot barátságos szóval a' megoszlásra reá beszélni, de nem tudta. Kentelen volt utoljára, midön többször megújított intéseire az emberek semmit sem hajtanának, sőt a' Politzia-tisztjeit és az Orvosokat bántani 's verni kezdenék, a' katonaságot fegyveresen kiállítani és a' népre, mellynek egy tsoportja a' Politzia-házába betört és az ablakokon az Aktákat 's papírosokat kihányta, tüzet adni. Nyoltzan az emberek közzül halva maradtak, a' többiek lassanként elszelledtek és délután 4 órakor a' tsendtökélletesen helyre állott. Ejjelre kelve, mintegy 150 személyek elfogattattak és mint rabok Pillaube vitettek. Azolta háborúság nem esett.

Pleszev, Kukoven, Thorn, 'sa' t. városokban a' Cholera kiütött; etlenben Memelben, Boroszloban, Danzigban, 's a' t. mulófelben van; Tilsitben pedig egészen megszűnt.

Frantzia Ország.

A' *Moniteur* Jul. 31-kéről, így szól: „A' tegnapi *Temps* jelenti, hogy a' Király a' Jul. 29-diki mustrakor a' Nemzeti gárda homlokrendje előtt nyilván azt mondta, hogy a' Lengyelek egy új győzedelmet nyertek. Ennek a' hírnek hallására, a' Királynak szájából, ki maga is *Éljenek a' Lengyelek!*-et kiáltott, hangzott a' közönséges „*Éljenek a' Lengyelek!*“ kiáltás.“ — Ez a' rege, melly mind az illendőséget mind az igazságot megsérti, senkit el nem árnított. Egy fontos tudósítás nem ebben a' formában jut a' Közönségnek esméretére. — Ha az Igazgatóság, a' mint beszélnek, ezt a' tudósítást az előttvaló estve kapta volna; akkor azt a' *Moniteur* 29-ikben kihirdette volna. Az Igazgatóságoknak nem volt arra szüksége, hogy ama napon mesterséges *Enthusiasmust* teremtsen; az *Enthusiasmus* úgy is elég eleven és hangos volt. A' Frantzia Ministerium nem hazugságokat vagy árnításokat hív segítségül annak a' nemzetnek, melly eránt világos részvételét nem régiben (tízélezik a' *Moniteur* a' Királyi Megnyitó beszédre, mellyben Lengyel Országának Nemzetiség ígértetik) tisztán kimutatta; beületesebb és sikeresebb segítséget nyújt ő annak. — A' *Temps* e' szerént megtsalta némelly olvasóit; pedig ennek a' *Journalnak*, melly azt erősíti, hogy ő a' Képviselei Igazgatásnak igaz tudományját vallja, tudni kellene, hogy nem szabad a' Király szájába szókat adni, mikor semmit nem szóllott.“

Lengyel Ország.

Varsó Jul. 29-dikén. Az Igazgatóságoknak Palotájában tegnapelőtt — az Országgyűlés végzésének következtében

— nagy Haditanáts tartatott. Az Igazgatóságok tagjain és a' Követek Házának 11 Kiküldöttjein kívül ott volt a' Generalissimus és Generál Machovski, Chrzanovski, Prondzynski, Sierravski, Boguslavski 's Romarino. A' tanátskozás sokáig tartott.

A' fővárosnak megerősítése Jul. 18-ka óta nagyot haladt, és ma holnap elvégeztetik. A' külső sántzoknál naponként több ezer emberek dolgoznak. A' lakosok, kistsinje nagyja, férjfija 's aszszonya, kimennek dobszó és zászló alatt reggel, és estve térnek vissza a' munkából. Ma (a' Revolutio kiütésének 9-ik Hónapos napján) kinn volt az Országkövetek Háza is a' sántzoknál, és ott segített dolgozni. Valóban bámulásra méltó a' tsüggedhetetlenség a' Nemzetben.

Az Oroszok a' Visztula bal partján nyomulnak lassan lassan előfelé. Koval városát már megszállották, de Krosniewice még nem övék. A' közösülés Posen felé megszakadt, minekutánna a' Posta- és Országútat Kolo és Klodava között az Oroszok elfoglalták. Vroslavéknél a' napokban a' felfegyverkezett földnépe öszvetsapott az oroszokkal; háromszor foglalta el a' nevezett várost, de utoljára kéntelen még is azt az Oroszoknak engedni. Az Orosz tábor két felé terjeszkedik, egyik része a' burkus határszél mentében a' Kalisi Vajdaságban nyomul elő, másik Varsó felé közelget. Elő seregeik rendszeren estve felé nyomulnak előre, kozákokat küldözvén ki mindenfelé. — General Rüdiger a' Vieprz vizénél táboroz, segítségére most megint egy új orosz sereg érkezett Gen. Kupranoff alatt; Generál Kaisaroff Hrubieszov és Zamosk között fekszik. Ez a' két sereg (Rüdiger és Kaisaroff alatt) együtt mintegy 32,000 emberre mégyen. — Lengyel Oberster Za-

livski, ki Augustovóban portyászott, az Oroszokat Litvaniából gyülekezni látván maga körül, hátravonult Varsó felé. Utközben vadászszai elfogtak egy orosz Kurírt, ki a' főtáborba leveleket, hadikereszteket és nagy summa pénzt viszen vala.

Egy Varsói Ujság (a' Dziennik) a' Litvaniába küldött lengyel Expeditoról így ír: „General Gielgudban az utolsó pillantásig biztak és hittek katonái. A' hijjában való oldalmarsok Keydany felé, hol nem volt ellenség; Vlna megtámadásának húzása halasztása míg az Oroszok oda fel nem gyülnének; Rosiennában való veszteglése és az egész Orosz tábornak oda várása 's a' t. 's a' t. mind ezek a' szegény tábornak szeméit meg nem nyitották. Minden értelmes főbb tiszték és Litvaniának minden polgárjai felszóval kiáltották, hogy ő nem érdemli a' Vezérséget; de a' bizodalomra hajlandó katonák hittek vezérjeknek míg nem végre a' dolgoknak szomorú állapotja semmi kétséget e' tekintetben nem hagyna. A' pillantás elérkezett, mellyben az állortza leesett, és a' leg-tisztább Patriotismustól égő tábor (nem levén többé hadiszerei) magának tanátsot adni nem tudott. Akkor érte el, de fájdalom későn a' méltó büntetés az árulót. A' köz ügy ennek a' tábornak elveszésével rettenetes tsapást szenvedett. De mind a' mellett is, nem vezett még el minden reménység Litvaniában. Még ott vagyon General Dembinski és General Sierakovski; és hogy a' burkus Ujságlevelek a' Litvániai Insurgensekről egy szót sem írnak — jó jel.“

A' Varsói Status Ujság egy hadi tudósítást közöl a' főhadiszállásról Czyszeből Jul. 25-kéről, mellyben General Lubienki a' General-Stubnak Feje jelenti, hogy egy 8000 emberből álló Orosz sereg 10 ágyukkal Gen.

Gerstenzveig vezérsége alatt Pultusk felől Nieszava felé igyekezvén, Jul. 23-kán Racionznál Gen. Turno lovassaitól megtámadtatott. De a' lovasságnak mozdulatit (a' sok zápor eső után) a' nagy sár sikeretlenné tette mind a' két részről. A' gyalogoknak térdig kellett a' sárban vízben járni. Az ellenség használván a' mozdulatoknak kése delmét, a' Vkra vizén általment és maga után a' hidat lerontván, folytatta útját Nieszava felé az Orosz nagy táborhoz.

A' Városi tanáts Varsóban a' következő hirdetést tétette közönségessé: „Minthogy nem tudni mi okból azt a' hírt terjesztették el Varsóban, hogy General Jankovskia' fogságból elszökött; tehát a' városi tanáts ezennel adja tudtára a' Polgároknak, hogy az nem igaz, mivel Kiküldöttjei önn szemekkel látták a' rabot most is fogságban ülni. A' Városi tanáts bizonyossá teszi a' Polgárokat róla, hogy ötet a' Jankovski ügye éppen olly erőssen interessálja, mint minden jó gondolkozású lengyelt; tovább, hogy a' dolog annak módja szerént foly, és annak az igazság és törvény útján kell végződnie.“

A' Puskapor fabrikáknak nintsen elegendő Salétromok. Az Igazgatószék egy Biztosságot nevezett ki annak elgondolására, miképpen lehetne a' fő városokban 200,000 font salétromot legkönnyebben kikeríteni. Salétrom fabrikákat mindenütt könnyű állítani; de itt a' fő dolog a' hamarság, melly annak készítésére kívántatik.

A' Burkus Status Ujság Aug. 4-kéről, ez alatt a' felülírás alatt „Lengyel Országból Jul. 12 (24)-ikéről.“ a' következő tikkelyt közli: „Ama szomorú Dráma Európának éjszak-keletjén, mellyet egy két gondolatlan fiatal embe-

rek el kezdettek és egy dologtalan, tetre vágyó tábor folytatott minekulánna a' még kevéssel ezelőtt gazdag és virágzó tartományokra kimondhatatlan inségeket árasztott, közeledik valahára kifejléséhez. E' már régen megesett volna, ha tsupa emberi ellentállással lett volna dolog. De magát a' természetet is meg kellett győzni — most már meg van. A' Visztulának széles vizén, melly a' fővárost eddig egyedül pai'solta az Oroszoknak győzedelmes kardja ellen, most már keresztül szállottunk; és a' hartz, ha ugyan még hartzra kerül a' dolog, most már kinyilt, ember emberrel, tábor táborral szemközt, és a' kimenetel megfogja bizonyítani, hol volt a' nagyobb hősi vitézség ennek a' háborúnak egész folyta alatt. — Ezt a' plánomot, mellyet mi most ki vittünk, elvégezte már a' megholt Feldmarsal Diebits magában; halála után a' General Stabnak faradhatatlan feje Gróf Toll minden eszközöket elkészített hozzá; és midőn az új fővezér megjelent, munkába vétetett. De azért a' sem kitsin ditsőség, egy ilyen nehéz munkát, mint a' millyen egy széles víznek keresztül hágása, szerentsé- sen kivinni; és a' mi a' kivitelt illeti, ahoz hasonló ritkán történt nagyobb pontos- sággal, állhatatossággal, és szerentsé- vel.“ — 'sa' t. 'sa' t. — Az utolja ennek a' nagy magasztaló tzikkelynek így vég- ződik: „Igy tehát meg van fejtve az ál- talszállásnak olly felette nehéz Proble- mája, és Gróf Paskevitet illeti érette a' ditsőség, hogy azt olly szerentsé- sen végrehajtotta, a' miben Antecessorát a' halál meggátolta. Egy ilyen ditsően és olly nagy Pontossággal és bátorsággal ki- vitt munka nem kevéssé emeli a' híres fővezérnek ditsőségét, és a' vezérsege alatt lévő szemén szedett Seregeket. A' Historia valamikor ezt az általmenetelt a'

Visztulán, az Orosz tábornak legszebb vitéz tettei közzé fogja bé írni.

S p a n y o l O r s z á g.

Madrid Jul. 14-kén. Ő Kir. Ma- gossága a' Beirai Hertzegaszszony Il- defonsoban tegnapelőttegy vastag tsó- mós levelet kap a' Postáról, mellynek borítékját midőn felbontaná, benne egy második petsetes tsomót talált, mellyre kívül a' volt írva, hogy tsak maga a' Hertzegaszszony bonthatja fel és senki más fel ne bontsa. A' Hertzeg- aszszony, valami nem jót gyanítván, egy tselédet hívatott bé, kinek parantsolta, hogy a' levelet a' kandallónál bontsa fel, de vígyázva. A' tseléd két vas fogót vett a' két kezébe a' tsomónak felszakasztá- sára, és egész őrizkedessel nyúlt hoz- zá; de minden vígyázatja mellett is, az Explosio a' levélnek felszakasztásakor ollyan erős volt, hogy ábrázatját meg- égetné és a' szoba tetejeig feltsapna. Ugyan azon reggel Calomarde Ur a' Justitz Minister hasonló tsattanó sze- rekkal töltött levéltsomót vett, de a' ki azt elébb vízbe áztatta és az által erőt- lenné tette. — Annak öröme, hogy a' Beirai Hertzegaszszony a' veszedelem- től szerentsé- sen megmenekedett, a' Ser- viták templomában tegnap Te deum énekelte.

P á p a B i r t o k a.

Az Austriai Követnek Gróf Lützo- v Ő Exczájának kívánságára, Kardinál Zurla Ő Szentségének Vicariusi kiad- ta rendelésben, hogy a' Santa Maria dell' Anima nevű templomban Ro- mában Jul. 26-kán kezdve, három na- pokig könyörgések és imádságok tartat- tassanak, a' Cholera nyavalya félel-

mes ostorának enyhítéséért ott, a' hol az Austriai birodalomnak Statusaiban dühösködik, és kegyelmes elfordításáért a' tsászárságnak többi részeiről.

S v é d O r s z á g.

Stokholm Jul. 25-kén. Tudósítás érkezvén az Igazgatóságokhoz, hogy Viburg szomszedságában a' Cholera kiütött, kihirdettetett Stokholmban Viburg városa tisztátalannak, és a' Finniai part gyanúsának. — Finnlandiában (Orosz Országban) a' Cholera régolta pusztít, kiváltképpen Archangel és Knopio között, de a' part vidékét eleinte megkémélte. Most már oda is eljutott.

N a g y B r i t a n n i a.

London Jul. 30-kán. A' mennyi aranyat a' közelebbi 4 Hónapok alatt Angliából kivittek, bámulásba ejti az embert. Hetenként 200,000 f. st. ment ki száraz Európába, sőt a' héten 300,000 f. sterl. öszveséggel tehát 3,300,000 f. st. (33 milliom forint). Igaz eredetét ennek a' jelenésnek három okokból magyarázzák: 1) készülnek mindenek (t. i. száraz Európában) a' félelmes Krizisnek közelgetésehez, 2) az egyes emberek és Házak, kezdik a' pénzt rakásra gyűjteni, 3) a' nagy álló tábornak tartására sok pénz kell. — A' dolog minden esetre szokatlan, és most már itt is nagy Sensaliot tsinál Angliában, annyival is inkább mert arany koránt sinsen igazán annyi nálunk mint hitték. A' mi az ezüstöt illeti, a' Dollárok (tallérok) tsak nem egészen eltűntek a' piatról; pedig azt mondják, hogy rúdokban is tsak az az Ezüst van, mellyet a' Bank a' kézen forgó pénznek felesleges részéből rúdokban olvasztatott. —

M a g y a r O r s z á g.

Legfőbb Helyről Aug. 5-dikén f. E. 21,698 számú parantsolatban közönségesse tétetik: hogy Jun. 13-dikán a' Cholera nyavalya a' hazában kiütvén, hivatalos tudósítások szerént ezen mai napig az Orzágnak 33 Törvényhatóságában, úgymint 23 Vármegyében és 10 Közönségeben dühösködött. A' Megyék és Közönségek ezek: Szabolts és Szathmár Vgyék, és Szathmár Kir. Város; Zemplin, Sáros Vgyék, Bártfa kir. Város; Thurócz, Heves, Maramaros, Abaúj, Bereg, Borsod Vármegyék, a' Jász, és Kún Kerületek; Esztergom, Fehér, Pest, és Trentsin Vármegyék; Debreczen Királyi Város; Komárom, Bekés, Unghvár, Csongrád, Nógrád Vgyék; a' Hajdú Városok; Szeged Kir. Város, Gömör Vgye; Pest és Buda Kir. Városok; Liptó, Torna, Torontál Vgyék; Kassa Kir. Város; ezen Megyekben 's Városokban számszerént 333 Helyben megbetegültek 11,987 en; ezek közül meggyógyultak 4876-an, orvoslás alatt maradtak meg 5688 an.

Budáról hivatalos tudósítás: Itten Jul. 15 dikétől, Aug. 4-dikeig 346 ember betegedett meg Cholerában, és 195 meghalt.

Pesten Jul. 14-kétől Aug. 4-keig 564-en betegedtek meg, 317-ten meghaltak.

Budán Aug. 5-kén 272 beteg volt, ekkor 125-tel szaporodott, 6 dikán 72 közülök kihalt.

Pesten az 1-ső számú Ispotályban volt Aug. 5-kén 94 beteg, ekkor szaporodott 39-el, meghalt 18, meggyógyult 7. — Aug. 6-kán ismét bevitetett 25 beteg, ez nap is 18 halt meg, és 7 gyógyult ki. — A' 2 dik Ispotályban volt Aug. 5-dikén 33 beteg, ez nap jöttek hoz-

zá 11-en, kihaltak 15-en, 2 meggyógyult. Aug. 6-kán 17 új beteg volt, ez nap 14 halt meg, 3 gyógyult ki.

Budának Taban nevű részében, hol eleinte leginkább dühösködött a' nyavalya, most alább hágy; A' várban, Krisztina városban és a' Landstraszén magasabban feküdvén a' házak, a' nyavalya tsekélyebb; a' vízi városban és Neustiften a' Duna szomszédsága 's a' szűk útszák miatt legtöbb beteg van.

Pesten lassan terjed ez a' nyavalya, Ferentz és Jó'sef városban valamenyire szünni kezd; de a' Theresia városban nevededik.

Budán és Pesten a' Katonai Ispotályokban Aug. 6 dikán 53 mal szaporodtak a' betegek, 28-an meghaltak, 20-an kigyógyultak, és még 195-en betegek.

Győr Várm-ben Aug. 5-kétől 8-ig 109-en haltak meg, ú. m. Györött és a' Majorokban 52-en, Györszigetben 28, Révfaluban 10, Bajcsán 3, Újfaluban 2, Abdán 4, Pinnyéden 2, Sz. Iványon 9, és Gönyön 9 személyek.

Posony V-ben, Szereden 38, Vágh Szerdahelyen 43, K. Csöppöntön 13, N. Súr-ban, Váltó és Varra Súrban 15-ten haltak meg.

Nyitra V-nek 35, Fejér V-nek pedig 12 helységet pusztítja a' nyavalya, emezek közül Ertsényben 16 nap alatt 253-an haltak ki.

Borsod V-ben, Jun. 28-dikától midőn ott a' Cholera kiütött, Jul. 29-dikéig 74 helységben 2528-an betegedtek meg, kik közül 994-en meghaltak.

Bars V-ben iszonyú sebességgel terjed a' nyavalya. Eleinte csak a' Garan

mellett tapasztaltatott; most már távolabb lévő helyekre is elhatott. — Csátán 22-en; Léván 8-an haltak meg.

Abauj V-ben, Kassán Jul. 31-dikéig 87-ten, Szikszón 16-an, Gyagyon 6-an, és Szinnyen 11-en haltak ki Cholera-ban.

Torna V-ben, Szögligeten 8-an haltak meg.

Szathmár V-ben 17 helységben 142 beteg közül 58 halt meg, 's 39 meggyógyult.

Újabban, Árva V-ben, Podnikon; Ó Zólyomban, Zolyom V-ben; és Bohunitzon Hont V-ben; Nyerges Újfaluban Esztergom V-ben; Kamjonkán Szepesben, és Szabadkán Bács V-ben ütötte ki magát. —

Jászberényben 4 nap alatt 800 ember betegedett meg, és 200 meghalt.

Ez a' döghalálos nyavalya már Erdély Országba is behatott, a' hol Rappolt, Tordas, Csigmo és Bábolna helyeken, és Szászváros környékén, továbbá Marienburgban, Uj-Tohanban és Wolkendorfon a' Brassói kerületben mutogatta magát 's már többen áldozati lettek.

A' pénz folyamat Augustus' 11-kén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	76 3/8
Az 1820-béli sorsosok,	— —
Az 1821-béli hasonlók,	113 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	37 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	950 for. ton Conv. Pénzben.